

REFERAT Miljøudvalget d. 12-09-2023

Mødedato	Tirsdag d. 12. september 2023 kl. 13:00
Mødested	Mødelokale 6
Mødedeltagere	Karsten Byrgesen, D, Michael Nielsen, C, Preben Friis-Hauge, V, Annette Lundgaard, V, Martin Schmidt Konradsen, Ø, Poul Erik Jensen, A, Simon Sharif Showdhury, A

Indholdsfortegnelse

Orientering om redegørelse for råstofområdet første halvår 2023 #.....	3
Godkendelse af miljøkonsekvensrapport for Bentonitgrav ved Bjerreby.....	5
Besigtigelse på jordforureningsområdet.....	8
Orientering om aktuelle sager.....	9
Eventuelt.....	10
Næste møde.....	11
Underskriftsside.....	12

Punkt 1: Orientering om redegørelse for råstofområdet første halvår 2023 #

23/38829

Resumé

Redegørelsen for råstofområdet for første halvår 2023 omhandler afgørelser om tilladelser efter råstoflovens § 7 samt afgørelser for tilførsel af uforurenet jord til råstofgrave i perioden 1. januar - 30. juni 2023. I redegørelsen fremgår det, at der er meddelt otte råstof tilladelser og et afslag vedrørende tilførsel af jord samt to screeningsafgørelser efter miljøvurderingsloven.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har den 28. februar 2022 besluttet, at Miljøudvalget skal forelægges en halvårlig redegørelse for afgørelser efter § 7 i råstofloven (gravetilladelser) og dispensationer efter § 52 i jordforureningsloven (tilførsel af ren jord).

Halvårsredegørelsen for råstofområdet 2023 beskriver, at der er meddelt otte tilladelser til råstofindvinding. Der er i samme periode meddelt et afslag på dispensation til modtagelse af uforurenet jord i råstofgrave.

De otte råstof tilladelser er givet til indvinding af sand, grus og sten, rødbrændende ler samt gulbrændende ler. I de otte afgørelser er der samlet set givet tilladelse til en årlig indvinding på 1.333.000 m³ råstoffer i Region Syddanmark.

Der er desuden meddelt to screeningsafgørelser i første halvår 2023.

For første halvår 2023 er der indsendt 9 ansøgninger om råstofindvinding, hvilket er noget færre end sidste år i samme periode. Antallet stemmer dog mere overens med antal ansøgninger i perioden i årene før 2022. Det kan tyde på, at råstofforespørgslen er ved at stabilisere sig sammenlignet med 2022. I første halvår af 2023 er 4 ansøgninger trukket tilbage. For tilførsel af jord er der modtaget to ansøgninger i første halvår af 2023.

Der er i øjeblikket 56 ansøgninger om råstofindvinding, som skal behandles, hvilket er betydeligt flere ansøgninger end normalt. Det store antal ansøgninger er blandt andet udtryk for, at efterspørgslen efter råstoffer voksede voldsomt i første halvdel af 2022. Det ses fortsat, at de nuværende råstofressourcer bliver indvundet hurtigere end for få år siden. Regionen har ikke kunnet følge med efterspørgslen efter nye råstof tilladelser. Der arbejdes med flere indsatser for at nedbringe antallet af ansøgninger under behandling samt sagsbehandlingstiden.

Klimavurdering

Redegørelsen i sig selv har ikke betydning for klimaet, mens redegørelsens faktuelle indhold kan indgå i overvejelser omkring forbruget af råstoffer og deraf afledede klimateffekter.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 12-09-2023

Til orientering.

Bilag

Halvårsredegørelse på råstofområdet 2023

Punkt 2: Godkendelse af miljøkonsekvensrapport for Bentonitgrav ved Bjerreby

21/38177

Resumé

NCC Industry A/S har ansøgt om forlængelse af deres nuværende bentonitgrav ved Bjerreby på Tåsinge i Svendborg Kommune. Det ansøgte areal er på 19,4 ha., og er det samme areal i forhold til den hidtidige tilladelse. Ansøger har selv ønsket at få udarbejdet en miljøkonsekvensrapport inden regionens stillingtagen til kravet herom. Arealet vil blive efterbehandlet til natur og ekstensivt landbrug med vådområder.

Miljøkonsekvensrapporten vurderer bentonitgravens påvirkninger på det omkringliggende miljø. Miljøkonsekvensrapporten vurderer, at driften inklusiv udvidelsen af bentonitgraven ikke påvirker miljøet væsentligt.

Administrationen indstiller, at miljøudvalget godkender, at miljøkonsekvensrapporten for bentonitgraven ved Bjerreby kan danne grundlag for råstoftilladelsen.

Sagsfremstilling

NCC Industry A/S har den 14. juni 2021 søgt om en 10-årig tilladelse i forbindelse med en forlængelse af tilladelsen til indvinding af bentonit ved Bjerreby, da råstofferne endnu ikke er fuldt udnyttet. Bentonit er en meget fed lerart der bl.a. anvendes til at afproppe afsluttede borer for at undgå forurening af grundvandet. Bentonitgraven ved Bjerreby er den eneste af sin slags i regionen. Det ansøgte areal er på 19,4 ha og er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020. Ansøger har selv ønsket at få udarbejdet en miljøkonsekvensrapport inden regionens stillingtagen til kravet herom.

Tidligere i forløbet afholdt NCC Industry A/S et nabomøde i Bjerreby, hvor der var mulighed for at få svar på en række spørgsmål, og hvor regionen deltog.

Miljøkonsekvensrapporten vurderer påvirkningen af driften, inklusiv udvidelsen på det omkringliggende miljø ud fra forskellige emner afgrænset af regionen. Det er emner som fx grundvandspåvirkning, støj, trafik og udledning af overfladevand.

Indholdet i miljøkonsekvensrapporten

Der ansøges om indvinding af op til 80.000 m³ bentonit om året, med et forventet gennemsnit på 40.000 m³ pr. år. Der vil ikke være daglig drift i råstofgraven, idet indvinding og udlevering af bentonit sker i 2-4 perioder om året af en varighed på hver 2-4 uger. Tidspunktet for og antallet af perioderne afhænger blandt andet af, om der skal ske udskibning af bentonit. Når driften er i gang, vil det foregå på hverdage i tidsrummet kl. 7-18, med mulighed for 30 dage om året (inkl. lørdage) hvor driften foregår i tidsrummet kl. 6-22. Der vil blive gravet til ca. 15 meter under terræn. Grundvandet vil ikke blive berørt. Projektarealet ligger desuden udenfor både OSD og indvindingsoplande.

Bentonit er en meget fed lerart, og vil være jordfugtigt i forbindelse med indvinding og håndtering, hvilket minimerer støvgener i driftsfasen. Yderligere foretages indvindingen op til 15 m under eksisterende terræn, hvorved gravefronten udgør en effektiv afskærmning for støvgener til nærmeste naboer.

Støjberegninger viser, at Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj overholdes ved alle omkringliggende beboelser ved alle beskrevne aktiviteter.

Ifølge trafikvurderingen i miljøkonsekvensrapporten vil der ikke være flere daglige kørsler end hidtil.

Projektområdet ligger 500 meter fra Natura 2000-området Sydfynske Øhav. Overfladevand fra projektet udledes til det marine Natura 2000-område i Siø Sund. Med en forudgående rensning af overfladevandet for sediment og metaller vurderes udledningen ikke at påvirke marine naturtyper eller arter væsentligt.

Det vurderes, at flagermus kan blive moderat, men ikke væsentligt, påvirket af støj fra projektet, da der i begrænset omfang (maksimalt 30 dage om året) planlægges støjende aktiviteter frem til kl. 22, hvor flagermusene er aktive.

Projektområdet består i dag delvist af eksisterende bentonitgrav, hvor et mindre område er efterbehandlet, og fremtidige graveetaper, der i dag er landbrugsarealer. Landskabet ændres markant i takt med, at graveetaperne i driftsfasen flytter sig fra vest mod øst, hvor landskabet vil opleves som en åben og aktiv råstofgrav. Landskabet vil blive efterbehandlet i takt med, at graveetaperne afvikles, og vil herefter fremstå som natur- og ekstensive landbrugsarealer, hvori der vil dannes regnvandsfødte vådområder.

Påvirkninger på terrænet til de tilstødende matrikler er vurderet i anlægs-, drifts- og efter-behandlingsfasen. Med de planlagte afstandskrav og skrænthældninger, vil der ikke forekomme stabilitetsproblemer imod eller på matriklerne, som støder op til projektområdet.

Det vurderes, at projektet ikke vil forårsage dræning af de omkringliggende arealer. Der vurderes ikke at være grundvandskontakt mellem materialet, der indvindes, og naboarealerne.

Hvad er der kommet ind under den offentlige høring af miljøkonsekvensrapporten?

Den offentlige høring har fundet sted fra den 3. juli til 28. august 2023. Der er indkommet bemærkninger fra tre borgere, menighedsrådet og museet. Herudover har Svendborg Kommune kommenteret på miljøkonsekvensrapporten inden den blev modtaget af regionen, og har efterfølgende ikke afgivet høringssvar. De tre borgere har bekymringer omkring bl.a. støj, trafik grundvand, stabilitet og natur.

Administrationen vurderer, at bemærkningerne kan imødekommes ved vilkårsstillelser i selve råstoffilladelsen. Referat af høringssvar og regionens bemærkninger hertil kan ses i vedlagte bilag.

Regionsrådet delegerede på mødet den 24. januar 2022 beslutningskompetencen til Miljøudvalget til at godkende, at miljøkonsekvensrapporten kan danne grundlag for administrationens råstoffilladelse.

Klimavurdering

Beslutningen vedr. godkendelse af miljøkonsekvensrapporten for bentonitgrav ved Bjereeby har ikke i sig selv betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles,

At Miljøudvalget godkender, at miljøkonsekvensrapporten for bentonitgrav ved Bjerreby kan danne grundlag for råstof tilladelsen.

Beslutning i Miljøudvalget den 12-09-2023

Indstillingen blev tiltrådt.

Bilag

Oversigtskort bentonitgrav ved Bjerreby

Miljøkonsekvensrapport for Bjerreby bentonitbrud

Indkomne bemærkninger

Punkt 3: Besigtigelse på jordforureningsområdet

23/363

Sagsfremstilling

Miljøudvalget har ønsket at komme på besigtigelse på jordforureningsområdet.

Administrationen foreslår, at udvalget besøger en forurening i Vejle-området, hvor der gennemføres en afværgeforanstaltning. Der vil blive fortalt om afværgeforanstaltningen og mulighed for at se indeklimate afværgeanlægget i brug.

Der foreslås, at besigtigelsen finder sted i forbindelse med udvalgs mødet den 10. oktober 2023 kl. 13-16. I dagsordenspunkt 6 foreslås det at forlænge mødet med ½ time pga besigtigelsen. Alternativt kan det i forbindelse med et udvalgs møde i 2024. Indeklimate afværgeanlægget kører ikke i november og december 2023.

Indstilling

Det indstilles,

At besigtigelsen finder sted i forbindelse med udvalgs mødet den 10. oktober 2023 kl. 13-16.

Beslutning i Miljøudvalget den 12-09-2023

Udvalget tiltrådte, at besigtigelsen på en forurening i Vejle-området finder sted i forbindelse med udvalgs mødet den 10. oktober 2023 kl. 13.00-16.00.

Punkt 4: Orientering om aktuelle sager

23/363

Sagsfremstilling

Administrationen orienterer på mødet om følgende sager:

- Ansøgninger til Teknologipuljen med ansøgningsfrist til den 1. september 2023.
- Status for arbejdet med generationsforureningen ved Himmark Strand.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 12-09-2023

Administrationen orienterede om, at der er indkommet 22 ansøgninger til Den syddanske Teknologipulje ved ansøgningsfristen den 1. september 2023, gav en status for arbejdet med generationsforureningen ved Himmark Strand og oplyste, at der er informations-/borgermøde om status og det videre arbejde med Viuf II og plantillæg for Viuf III den 27. september 2023 kl. 17.00-19.00 i Viuf.

Punkt 5: Eventuelt

23/363

Beslutning i Miljøudvalget den 12-09-2023

Intet.

Punkt 6: Næste møde

23/363

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 10. oktober 2023 kl. 13.00-16.00 i regionshuset.

Det foreslås, hvis der er besigtigelse i forbindelse med udvalgmødet den 10. oktober 2023, at mødet pga en række ”tunge” sager på dagsordenen forlænges med ½ time, således at mødet afholdes kl. 12.30 – 16.00.

Mødeplanen for resten af 2023:

- Tirsdag den 14. november 2023 kl. 13.00-16.00
- Tirsdag den 5. december 2023 kl. 11.00-14.00

Indstilling

Det indstilles,

At udvalgmødet den 10. oktober 2023 forlænges med ½ time, således at mødet afholdes kl. 12.30 – 16.00.

Beslutning i Miljøudvalget den 12-09-2023

Udvalget tiltrådte, at udvalgmødet den 10. oktober 2023 forlænges med ½ time, således at mødet afholdes kl. 12.30-16.00.

Punkt 7: Underskriftsside

23/363